

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน โทร.๑๔๐๐

ที่ กษ.๐๘๐๔.๐๑/๑๓๗

วันที่ ๑๙

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอส่งสรุปการพัฒนาความรู้ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผอ.สวพ. ผ่าน ทน.ผบร.

ตามแบบกำหนดและประเมินตัวชี้วัดด้านผลสัมฤทธิ์ รอบที่ ๑/๒๕๖๙ ของสำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน กำหนดให้ข้าราชการมีการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลครบถ้วนตามเงื่อนไขของหลักสูตร จำนวน ๒ เรื่อง และสรุปความรู้ ๑ เรื่อง นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอรายงานการเข้าอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน “เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI” รายละเอียด ดังนี้

๑. หัวข้อการพัฒนาความรู้ เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI

๒. เนื้อหาโดยสังเขป

Prompt Engineering คือกระบวนการออกแบบและปรับแต่งคำสั่ง (Prompt) เพื่อสื่อสารกับโมเดล AI เช่น OpenAI หรือโมเดลภาษาอย่าง ChatGPT ให้ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำ ตรงความต้องการ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ประกอบของ Prompt ที่มีประสิทธิภาพ Prompt ที่ดีควรมีองค์ประกอบดังนี้:

๑. Role (บทบาท) กำหนดให้ AI รับบทบาท เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด
๒. Context (บริบท) ให้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น
๓. Task (งานที่ต้องการ) ระบุสิ่งที่ต้องการให้ทำอย่างชัดเจน
๔. Format (รูปแบบผลลัพธ์) กำหนดรูปแบบ เช่น ตาราง รายการ Bullet หรือสรุปสั้น
๕. Constraint (ข้อจำกัด) เช่น ความยาว จำนวนคำ หรือโทนภาษา

เทคนิคพื้นฐานในการเขียน Prompt

๑. Zero-shot Prompting สั่งงานโดยไม่มีตัวอย่าง
๒. One-shot / Few-shot Prompting ให้ตัวอย่าง ๑-๒ ตัวอย่างเพื่อกำหนดรูปแบบ
๓. Iterative Prompting ปรับแก้ Prompt จากผลลัพธ์ที่ได้

เทคนิคขั้นสูง (Advanced Prompting)

๑. Chain-of-Thought ให้ AI แสดงขั้นตอนการคิดทีละขั้น
๒. Step-by-Step Reasoning สั่งให้วิเคราะห์เป็นลำดับขั้น
๓. Prompt Template สร้างโครงสร้าง Prompt สำเร็จรูปสำหรับใช้ซ้ำ
๔. System Prompt กำหนดพฤติกรรมหรือแนวทางการตอบตั้งแต่ต้น

การประเมินและปรับปรุงผลลัพธ์

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๒. วิเคราะห์ความครบถ้วน
๓. เปรียบเทียบหลาย Prompt
๔. ใช้การตั้งคำถามต่อยอด

หลักสำคัญ : Prompt ที่ดี = ความชัดเจน + บริบทเพียงพอ + โครงสร้างที่ดี

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ

๓.๑ ต่อตนเอง

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (Productivity)
๒. พัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ
๓. ยกระดับคุณภาพงานเอกสารราชการ
๔. สนับสนุนการตัดสินใจ
๕. เพิ่มศักยภาพด้านดิจิทัล (Digital Literacy)
๖. ลดความเครียดและภาระงาน

๓.๒ ต่อหน่วยงาน

๑. เพิ่มประสิทธิภาพองค์กร (Organizational Efficiency)
๒. พัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชน
๓. สนับสนุนนโยบายรัฐบาลดิจิทัล
๔. ลดต้นทุนงบประมาณระยะยาว
๕. เพิ่มความโปร่งใสและตรวจสอบได้
๖. สนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่

๔. แนวคิดในการนำไปใช้ การพัฒนางานของตนเองและหน่วยงาน

สามารถใช้ AI ตรวจสอบภาษา เอกสารราชการ วิเคราะห์ความครบถ้วนของเนื้อหา ลดความผิดพลาด เพิ่มความเร็วในการจัดทำเอกสาร พัฒนาความสามารถของตนเองและเจ้าหน้าที่ สวพ. เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายธีษฏ์ รุติโชติรัตน)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ

(นายศรวิทย์ วรรณะสาร)

ผู้อำนวยการกลุ่มวางโครงการ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน

นายธีษฏ์ รุติโชติรัตน
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ ธีศิษณ์ จูติโชติรัตน

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

4243275d

Report by 4243275d (ผู้รับผิดชอบ:นางไอรดา เหลืองวิไล)

Date: 2024-02-17 10:40:56.000 UTC

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ ธีศิษณ์ จูติโชติรัตนนา

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

AI for Everyone : ปัญหาประดิษฐ์เพื่ออนาคตของทุกคน

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2569

A. H.

(นางโอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

https://www.dga.go.th/verify/certificate/10001
Date: 2024-02-17 10:00:00 AM

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

คุณ ศุภกร แสงจันทร์

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน

เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 1.30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2569

Ah.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
Date: 2026-02-23 10:50:15 (06/17/20)

สรุปหลักสูตร เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เรียนรู้เกี่ยวกับ Prompt Engineering ทักษะแห่งยุค AI ที่จะช่วยให้คุณสื่อสารกับ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียนรู้เทคนิคการเขียน Prompt เพื่อควบคุมและสั่งการ AI ให้ทำงานตามที่คุณต้องการ ไม่ว่าจะเป็นการสร้าง Content แปลภาษา เขียนโค้ด หรือวิเคราะห์ข้อมูล คุณจะได้ค้นพบศักยภาพที่แท้จริงของ AI และนำไปประยุกต์ใช้ในงานของคุณได้อย่างมืออาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของ Prompt Engineering
  2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานและเทคนิคต่างๆ ในการเขียน Prompt
  3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ Prompt Engineering ในงานด้านต่างๆ
  4. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักเครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการทำงาน Prompt Engineering
- เนื้อหาโดยสังเขป

หลักสูตร “Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI” ของ TDGA มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารกับปัญญาประดิษฐ์ (AI) อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการออกแบบคำสั่งหรือ “Prompt” เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ตรงประเด็น และตอบโจทย์การทำงานจริงในยุคดิจิทัล หลักสูตรเริ่มต้นจากการปูพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการการทำงานของ AI และความสำคัญของการตั้งคำถามอย่างเป็นระบบ เนื่องจาก AI จะให้ผลลัพธ์ตามบริบทและข้อมูลที่ผู้ใช้ป้อนเข้าไป ดังนั้นคุณภาพของคำสั่งจึงมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของคำตอบ

เนื้อหาครอบคลุมแนวคิดพื้นฐานของ Prompt Engineering เช่น การกำหนดบทบาท (Role Prompting) การระบุบริบท (Context) การกำหนดภารกิจ (Task) และรูปแบบผลลัพธ์ที่ต้องการ (Output Format) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้วิธีเขียนคำสั่งที่ชัดเจน ลดความกำกวม และสามารถควบคุมทิศทางของคำตอบได้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการอธิบายเทคนิคการปรับปรุง Prompt แบบเป็นขั้นตอน เช่น การทดสอบและปรับแก้ (Iterative Prompting) เพื่อเพิ่มความแม่นยำของผลลัพธ์

อีกส่วนสำคัญของหลักสูตรคือการประยุกต์ใช้ AI ในงานภาครัฐและงานทั่วไป เช่น การสรุปรายงาน การเขียนหนังสือราชการ การร่างเอกสารประชาสัมพันธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และการสร้างแนวคิดโครงการ โดยเน้นให้เห็นว่าการใช้ AI ไม่ได้แทนที่มนุษย์ แต่เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดระยะเวลา และเพิ่มคุณภาพของผลงาน

หลักสูตรยังให้ความสำคัญกับจริยธรรมและความรับผิดชอบในการใช้ AI เช่น การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การคำนึงถึงความเป็นส่วนตัว และการใช้ AI อย่างเหมาะสมตามบริบทองค์กร ผู้เรียนจะได้เห็นตัวอย่างกรณีศึกษาและแนวทางปฏิบัติที่ดี เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง

โดยสรุป หลักสูตรนี้ไม่เพียงสอน “วิธีสั่ง AI” แต่สอน “วิธีคิดอย่างเป็นระบบก่อนสั่ง AI” ทำให้ผู้เรียนเข้าใจกลไกการทำงานของโมเดลภาษา สามารถออกแบบคำสั่งที่มีโครงสร้างชัดเจน และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมั่นใจและมีอาชีพ

สรุปบทเรียน

บทเรียน Prompt Engineering จาก TDGA ทำให้เข้าใจว่า การใช้งาน AI ให้เกิดประโยชน์สูงสุดไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของระบบเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับทักษะของผู้ใช้งานในการออกแบบคำสั่งที่เหมาะสม การเขียน Prompt ที่ดีต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การกำหนดบทบาทของ AI การให้บริบทที่ชัดเจน การระบุภารกิจที่ต้องการ และการกำหนดรูปแบบคำตอบอย่างเจาะจง

ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการปรับปรุงคำสั่งแบบต่อเนื่อง (Refinement) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำขึ้น รวมถึงการใช้ AI ในงานเอกสาร งานวิเคราะห์ และงานสร้างสรรค์ โดยเน้นการประยุกต์ใช้จริงในบริบทการทำงานภาครัฐและองค์กรทั่วไป นอกจากนี้ยังตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้อง และจริยธรรมในการใช้ AI

สาระสำคัญของบทเรียนคือ การเปลี่ยนมุมมองจากการ “ถามแบบทั่วไป” ไปสู่การ “สื่อสารอย่างมีโครงสร้าง” ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดเวลาในการแก้ไข และทำให้การใช้ AI เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานอย่างแท้จริง

ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการเข้าร่วมอบรมครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้รับประโยชน์ดังนี้

1. มีความเข้าใจหลักการทำงานและข้อจำกัดของ AI มากยิ่งขึ้น
2. สามารถออกแบบคำสั่ง (Prompt) ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
3. เพิ่มทักษะการคิดวิเคราะห์และการตั้งคำถามเชิงโครงสร้าง
4. สามารถนำ AI มาช่วยลดภาระงานเอกสารและงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อน
5. ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูลและจริยธรรมในการใช้ AI

แนวคิดในการนำไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองและหน่วยงาน

- 1) แนวคิดในการนำไปใช้เพื่อพัฒนางานของตนเอง
- 2) ฝึกออกแบบ Prompt อย่างเป็นขั้นตอนก่อนใช้งาน AI ทุกครั้ง
- 3) ใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยสรุปรายงาน วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำเอกสาร
- 4) พัฒนาทักษะการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์จาก AI อย่างรอบคอบ
- 5) ศึกษาและทดลองใช้เทคนิคใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

แนวคิดในการนำไปใช้ในระดับหน่วยงาน

- 1) ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเข้ารับการอบรมด้าน AI และ Prompt Engineering
- 2) จัดทำแนวทางหรือคู่มือการใช้ AI อย่างเหมาะสมภายในหน่วยงาน
- 3) สร้างคลังตัวอย่างคำสั่ง (Prompt Library) สำหรับงานประเภทต่าง ๆ
- 4) นำ AI มาช่วยวิเคราะห์ข้อมูลและสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายโดยสรุป

หลักสูตร “Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI” ของ Thailand Digital Government Academy (TDGA) มุ่งพัฒนาทักษะการสื่อสารกับระบบปัญญาประดิษฐ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการออกแบบคำสั่ง (Prompt) อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ ผู้เรียนได้เข้าใจหลักการกำหนดบทบาท บริบท ภารกิจ และรูปแบบคำตอบ รวมถึงการปรับปรุงคำสั่งแบบต่อเนื่องเพื่อลดความคลาดเคลื่อน หลักสูตรยังเน้นจริยธรรมและการตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปใช้จริง ช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้ AI ในงานเอกสาร การวิเคราะห์ และการสื่อสารในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบ

บันทึกข้อความ

ผบร. สวพ.
เลขที่รับ ๒๔
วันที่ ๒๔ ก.พ. ๒๕๖๙
เวลา ๑๔.๐๐ น.

ส่วนราชการ กลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ ๑ สำนักวิศวกรรมเพื่อการพัฒนาที่ดิน โทร.๑๒๘๘๓

ที่ กษ ๐๘๐๔.๐๖/๙๕

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง รายงานผลการเรียนรู้จากการพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ (TDGA E-learning) ของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy

เรียน ผอ. สวพ. ผ่าน ผอ.กพฐ.๑

ตามที่ ข้าพเจ้าได้เข้าอบรมการพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ (TDGA E-learning) ของของสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล Thailand Digital Government Academy ตามตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาความรู้ของบุคลากรในหน่วยงาน ข้าพเจ้าได้ผ่านการอบรมหลักสูตร ดังนี้

๑. หลักสูตร AI for Everone : ปัญญาประดิษฐ์เพื่ออนาคตของทุกคน ของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) โดยการอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (TDGA e-learning)

๒. หลักสูตร เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI ของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) โดยการอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (TDGA e-learning)

รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายธีรนนท์ ศิลาน้อย)
นายช่างโยธาอาวุโส

(นายชัยวัฒน์ จະวิเสณ)
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ ๑

สรุปผลการเรียนรู้

๑. หัวข้อการพัฒนาความรู้

เรื่อง เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI

๒. เนื้อหาโดยสังเขป

ในยุคปัจจุบัน ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในหลากหลายมิติของชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือกำเนิดของปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) ซึ่งได้สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในวิธีการที่เราเข้าถึงและสร้างสรรค์ข้อมูล บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาพรวมของแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์, ความแตกต่างระหว่าง Generative AI และเครื่องมือค้นหา (Search Engine) แบบดั้งเดิม, และเจาะลึกถึงหัวข้อสำคัญอย่าง Prompt Engineering ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ประโยชน์จาก AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงกล่าวถึงประเด็นด้านความท้าทายที่สำคัญอย่างอคติ (Bias) ใน AI ที่ผู้ใช้งานควรพิจารณา ดังนี้

๒.๑ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์

ปัญญาประดิษฐ์ (AI) คือเทคโนโลยีที่มุ่งสร้างเครื่องจักรให้มีความสามารถทางสติปัญญาและความเฉลียวฉลาดเทียบเคียงมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการคิดเชิงเหตุผล การเรียนรู้ และการตัดสินใจ ซึ่งจำแนกได้หลายประเภทตามคุณสมบัติการทำงาน ได้แก่:

- **Generative AI:** AI ที่มีความสามารถในการสร้างเนื้อหาใหม่ๆ เช่น ข้อความ รูปภาพ หรือเสียง จากข้อมูลที่ได้รับ
- **Analytical AI:** AI ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อค้นหารูปแบบ (Pattern) และแนวโน้ม (Trend) ต่างๆ
- **Predictive AI:** AI ที่ใช้ข้อมูลในอดีตเพื่อคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต
- **Discriminative AI:** AI ที่ใช้ในการจำแนกประเภทข้อมูลต่างๆ เช่น การระบุวัตถุในภาพ

ประเภทของ AI เหล่านี้ล้วนเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมในปัจจุบัน และ Generative AI คือหนึ่งในกลุ่มเทคโนโลยีที่ได้รับความสนใจอย่างสูงสุดเนื่องจากความสามารถในการสร้างสรรค์ที่น่าทึ่ง

๒.๒ การเปลี่ยนผ่านจาก Search Engine สู่ Generative AI

ในอดีต การค้นหาข้อมูลอาศัยการใช้ Search Engine โดยผู้ใช้งานต้องพิมพ์คำสำคัญ (Keyword) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์เป็นรายการของเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าจะเป็นวิธีที่รวดเร็ว แต่ก็ต้องใช้เวลาในการตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม การเข้ามาของ Generative AI ได้เปลี่ยนวิธีการค้นหาข้อมูลไปอย่างสิ้นเชิง ผู้ใช้งานสามารถป้อนคำถามหรือคำสั่งที่ซับซ้อน (Natural Language) และได้รับคำตอบที่สังเคราะห์ขึ้นมาใหม่ทันที ทำให้การเข้าถึงข้อมูลสะดวกและรวดเร็วกว่าเดิมมาก ตัวอย่างเช่น Gemini หรือ Claude ซึ่งเป็นโมเดล Generative AI ที่สามารถตอบคำถามได้อย่างครบถ้วนและเป็นธรรมชาติ แม้ว่า Generative AI จะเข้ามามีบทบาทใหม่ แต่ Search Engine ในปัจจุบันก็ยังคงมีความสำคัญและได้ผนวกเอาเทคโนโลยี AI เข้ามาช่วยในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้ AI เพื่อจัดอันดับเว็บไซต์ (Search Rankings), การทำความเข้าใจคำถามของผู้ใช้ (Search Queries) และการควบคุมคุณภาพของผลการค้นหา (Quality Control) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้งสองเทคโนโลยีไม่ได้ทำงานแยกจากกันอย่างสิ้นเชิง แต่เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อยกระดับประสบการณ์ของผู้ใช้งาน

๒.๓ Prompt Engineering: ศิลปะในการสื่อสารกับ AI

Prompt คือข้อความหรือคำสั่งที่ผู้ใช้ส่งไปยังโมเดล Generative AI เพื่อให้โมเดลตอบสนองตามความต้องการ ส่วน Prompt Engineering คือกระบวนการที่ละเอียดอ่อนในการออกแบบและสร้าง Prompt ที่มีคุณภาพ เพื่อให้ AI เข้าใจและสามารถสร้างผลลัพธ์ที่แม่นยำและเป็นไปตามที่คาดหวัง

ความสำคัญของ Prompt Engineering มีดังนี้:

- **เพิ่มประสิทธิภาพ:** Prompt ที่ดีช่วยให้ AI เข้าใจความต้องการได้อย่างชัดเจน ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้มีความแม่นยำและมีประโยชน์สูง
- **ลดความกำกวม:** ป้องกันความเข้าใจผิดของ AI ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ตรงประเด็น ไม่ต้องเสียเวลาลองผิดลองถูกซ้ำๆ
- **ประหยัดเวลา:** การออกแบบ Prompt ที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่แรกเริ่ม ช่วยให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการเร็วขึ้น
- **ปลดล็อกศักยภาพ:** Prompt Engineering เป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากความสามารถที่หลากหลายของ AI ได้อย่างเต็มที่

หลักการพื้นฐานของ Prompt Engineering

การสร้าง Prompt ที่ดีมีหลักการสำคัญ ๔ ประการ:

๑. **ความชัดเจน (Clarity):** ใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมาและระบุคำสั่งอย่างเจาะจง
๒. **บริบท (Context):** ให้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อให้ AI เข้าใจสถานการณ์และสร้างผลลัพธ์ที่เหมาะสม
๓. **รูปแบบ (Format):** กำหนดรูปแบบของผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน เช่น ต้องการให้ตอบในรูปแบบรายการ บทความ หรือโค้ด
๔. **การทดลอง (Experimentation):** ทดลองและปรับปรุงคำสั่งอย่างต่อเนื่องเพื่อหา Prompt ที่ดีที่สุด

เทคนิคการสร้าง Prompt ที่มีประสิทธิภาพ

เทคนิคการสร้าง Prompt สามารถปรับใช้ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้:

- **การเขียนบทความ:** ควรระบุหัวข้อ โครงสร้าง และโทนการเขียนที่ต้องการอย่างชัดเจน
- **การสร้างภาพ:** ใช้คำสั่งที่ละเอียดเพื่ออธิบายลักษณะ สี และองค์ประกอบต่างๆ ของภาพที่ต้องการ
- **การแปลภาษา:** ระบุภาษาต้นทาง ภาษาปลายทาง รวมถึงบริบทหรือคำศัพท์เฉพาะที่ควรใช้
- **การเขียนโค้ด:** อธิบายรายละเอียดของฟังก์ชัน จุดประสงค์ และภาษาของโปรแกรมที่ต้องการ

๒.๔ ความท้าทายที่ต้องพิจารณา: ประเด็นด้านอคติใน AI

แม้ว่า Generative AI จะมีศักยภาพสูง แต่ก็มีปัญหาท้าทายที่สำคัญคือเรื่อง **อคติ (Bias)** ซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกขั้นตอนของการพัฒนา AI สาเหตุหลักมาจากข้อมูลที่ใช้ในการฝึกฝนโมเดล AI ที่อาจขาดความหลากหลาย หรือสะท้อนถึงอคติที่มีอยู่ในสังคม ทำให้ผลลัพธ์ที่ได้อาจมีความลำเอียงหรือไม่เหมาะสม การทำความเข้าใจประเด็นนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ใช้และนักพัฒนาทุกคน เพื่อร่วมกันสร้าง AI ที่มีความยุติธรรมและให้ผลลัพธ์ที่เชื่อถือได้

สาระสำคัญที่ได้เรียนรู้ มีดังต่อไปนี้

หลักการสำคัญของการเขียน Prompt ที่มีประสิทธิภาพคือ **ความชัดเจน** และ **บริบท** Prompt ที่ดี ต้องมีความกระชับและตรงไปตรงมา โดยระบุคำสั่งที่ต้องการให้ AI ปฏิบัติอย่างชัดเจน นอกจากนี้ การให้บริบทที่เหมาะสมจะช่วยให้ AI เข้าใจสถานการณ์และสร้างผลลัพธ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ

ปัญญาประดิษฐ์เชิงสร้างสรรค์ (Generative AI) ได้เปลี่ยนวิธีการที่เราเข้าถึงและสร้างข้อมูลไปอย่างสิ้นเชิง การทำความเข้าใจความสามารถและข้อจำกัดของ AI จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะด้าน Prompt Engineering ซึ่งถือเป็น "ศิลปะ" ในการสื่อสารกับ AI เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำและตรงตามความต้องการ นอกจากนี้ การตระหนักถึงประเด็นด้านอคติใน AI ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราสามารถใช้เทคโนโลยีนี้ได้อย่างรับผิดชอบและสร้างสรรค์ในโลกดิจิทัลที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๔. แนวคิดในการนำไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองและหน่วยงาน

การเขียน Prompt เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัย การทดลองและปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง ผู้ใช้ควรลองใช้คำสั่งและบริบทที่หลากหลายเพื่อค้นหาวิธีการที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด การเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนและพัฒนา Prompt จะช่วยให้สามารถดึงศักยภาพของ AI ออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่หน่วยงานในอนาคตต่อไป

๕. ใบประกาศนียบัตร

๕.๑ ใบประกาศนียบัตร หลักสูตร AI for Everone : ปัญญาประดิษฐ์เพื่ออนาคตของทุกคน ของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) โดยการอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (TDGA e-learning)

๕.๒ ใบประกาศนียบัตร หลักสูตร เรียนรู้ Prompt Engineering สู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ AI ของ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) โดยการอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (TDGA e-learning)

